ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ ผลของการใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ต่อความร่วมมือในการรักษา

ด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคซึมเศร้าที่กลับเป็นซ้ำ

โรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นางสาวกาญจนา ธะสุข

ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

อาจารย์ ดร. วรนุช กิตสัมบันท์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร. ดาราวรรณ ต๊ะปืนตา อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

ความร่วมมือในการรักษาด้วยยาในผู้ที่เป็นโรคซึมเศร้าที่กลับเป็นซ้ำมีความจำเป็น อย่างมากต่อการหาย และป้องกันการกลับเป็นซ้ำของโรค การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบ กึ่งทดลอง ที่มีสองกลุ่มวัดก่อน และหลังการทดลอง วัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อศึกษาผลของ การใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ต่อความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของผู้ที่เป็นโรคซึมเศร้าที่กลับเป็นซ้ำ คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง จำนวน 18 คน แบ่งออกเป็นกลุ่มควบคุม 9 คน และกลุ่ม ทดลอง 9 คน โดยให้กลุ่มตัวอย่างมีความคล้ายคลึงกันตามคุณสมบัติที่กำหนดไว้ เครื่องมือ การศึกษาประกอบด้วย 1) แบบสัมภาษณ์ความร่วมมือในการรักษาด้วยยาของรัชนก สิทธิโชติวงษ์ (2550) ทดสอบค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (KR-21) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .81 และ 2) วีดีทัศน์ตัวแบบสัญลักษณ์ ของพาขวัญ บุญประสาร (2550) คัดแปลงโดย กาญจนา ธะสุข วรนุช กิตสัมบันท์ และดาราวรรณ ต๊ะปินตา (2552) และได้ตรวจสอบความตรง ด้านเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน การเก็บข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือระยะก่อน และระยะหลังทดลอง วิเคราะห์ข้อมูลความร่วมมือในการรักษาด้วยยาโดยใช้สถิติทดสอบค่าที ชนิด 2 กลุ่มอิสระต่อกัน (independent t-test) และสถิติทดสอบค่าที ชนิด 2 กลุ่มอิสระต่อกัน (independent t-test)

ผลการศึกษามีดังนี้

- 1. ค่าเฉลี่ยของคะแนนความร่วมมือในการรักษาด้วยยากลุ่มทคลองในระยะหลัง ทคลองมากกว่าระยะก่อนทคลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P<.05)
- 2. ค่าเฉลี่ยของคะแนนความร่วมมือในการรักษาด้วยยาในระยะหลังทดลองของกลุ่ม ทดลองมากกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P<.05)

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า การเสนอตัวแบบสัญลักษณ์เป็นเครื่องมือที่มี ประสิทธิภาพ ในการเพิ่มความร่วมมือในการรักษาด้วยยาในผู้ที่เป็นโรคซึมเศร้าที่กลับเป็นซ้ำ ดังนั้นบุคลากรทางสุขภาพควรจะพิจารณานำตัวแบบสัญลักษณ์ไปใช้ เพื่อสร้างเสริมความร่วมมือ ในการรักษาด้วยยาในผู้ที่เป็นโรคซึมเศร้าที่กลับเป็นซ้ำต่อไป

Independent Study Title Effect of Symbolic Modeling on Medication Adherence

Among Persons with Depression Recurrence, Suanprung

Psychiatric Hospital, Chiang Mai Province

Author Miss Kanchana Thasook

Degree Master of Nursing Science (Mental Health and Psychiatric Nursing)

Independent Study Advisory Committee

Lecturer Dr. Voranut Kitsumban Advisor

Associate Professor Dr.Darawan Thapinta

Co-advisor

ABSTRACT

Medication adherence is necessary for persons with depression recurrence to get better from depressive symptoms and protect from recurrence of the disease. This quasi-experimental, pretest-posttest control group designs aimed to examine the effect of the symbolic models on medication adherence among persons with depression recurrence. Eighteen subjects were purposively selected and assigned to experimental and control group, 9 subjects in each group. The instruments composed of 1) medication adherence questionnaire developed by Sittichotvong (2008) of which the internal consistency reliability was 0.81, and 2) three videotapes of symbolic models which were developed by Boonprasan (2007) and modified by Thasook, Kitsumban, and Thapinta (2009). Content validity of instruments was reviewed by three experts. Data were collected in two phases, the pre-experiment and the post-experiment. Data were analyzed by comparison of medication adherence between the pre-experiment and the post-experiment. Data were analyzed using dependent and independent t-test.

The results of the study revealed that:

- 1. Medication adherence mean score of the experimental group after watching the videotapes of symbolic models was higher than before watching the videotapes (p<.05).
- 2. Medication adherence mean score of the experimental group after watching the videotapes of symbolic models was higher than that of the control group (p<.05).

This study shows that symbolic models are effective tools in increasing medication adherence behavior among the persons with depression recurrence. The modeling can be considered as the tool to enhance medication adherence for health personal among this group.

